

Sygn. akt VI Cz 677/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VI Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Janina Ignasiak

Sędziowie: SSO Halina Garus (spr)

SSO Leszek Mazur

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 czerwca 2016 r.

sprawy z powództwa Prokuratury Okręgowej w Gliwicach działającej na rzecz K. K. , A. L. , S. L. , K. L.

przeciwko A. D. i T. D.

o uzgodnienie treści KW z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek zażalenia powoda Prokuratury Okręgowej w Gliwicach

od postanowienia Sądu Rejonowego w Lublińcu z dnia 26 lutego 2016r.

sygn. akt I C 397/15

postanawia: zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób , że

przyznać kierowcy J. G. wynagrodzenie w kwocie 228 zł (dwieście dwadzieścia osiem złotych) tytułem dojazdu Sądu na miejsce przesłuchania strony ,którą to kwotę wypłacić tymczasowo z funduszy Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Lublińcu.

Sygn.akt VI Cz 677/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w Lublińcu przyznał kierowcy J. G. wynagrodzenie w kwocie 228 złotych z tytułu dojazdu Sądu na miejsce zamieszkania strony , którą to kwotę nakazał wypłacić w wysokości 200 złotych z zaliczki wpłaconej przez powoda w dniu 4 lutego 2016 roku (potwierdzenie wpłaty KP nr 12) oraz w wysokości 28 zł tymczasowo z funduszy Skarbu Państwa. Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd wskazał art. 130 (4) kpc i art. 83 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (k-109).

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł Prokurator Okręgowy w Gliwicach , który zarzucił obrazę prawa procesowego , a to art. 130 (4) par 1 kpc polegającą na przyznaniu wynagrodzenie kierowcy z tytułu dojazdu Sądu na miejsce przesłuchania strony zaliczki wpłaconej przez A. L. na rzecz którego prokurator wytoczył powództwo , w sytuacji gdy czynność przesłuchania K. K. w miejscu jej zamieszkania była wynikiem wniosku prokuratora o zabezpieczenie dowodu z przesłuchania strony , a nie A. L. , którego Sąd wezwał do wpłacenia zaliczki , co sprawia że obciążenie wymienionego wskazanym wydatkiem nie znajduje podstawy prawnej; obrazę przepisów prawa materialnego a to art. 83 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych polegającą na oparciu zaskarżonego postanowienia na wskazanym przepisie prawa w sytuacji , gdy reguluje on ponoszenie wydatków związanych z wykonaniem przez Sąd czynności z urzędu , a nie na wniosek , do czego stosuje się art. 130 (4)

par 1 kpc, co sprawia, że obciążenia A. L. wydatkiem z tytułu dojazdu do Sądu na miejsce przesłuchania nie znajduje podstawy prawnej. W oparciu o powyższe wniósł o nieprzesyłanie akt do sądu drugiej instancji, uwzględnienia zażalenia jako oczywiście uzasadnionego i uchylenie zaskarżonego postanowienia, ewentualnie – w razie przekazania akt sprawy do sądu drugiej instancji o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie Prokurator Okręgowy w Gliwicach skierował do Sądu Rejonowego w Lublińcu pozew na rzecz K. K., A. L., S. L., małoletniego K. L. o usunięcie niezgodności pomiędzy stanem prawnym nieruchomości położonej w miejscowości S. przy ulicy (...) ujawnionym w dziale II księgi wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Lublińcu poprzez ustalenie, że prawo własności tej nieruchomości – w miejsce błędnie wpisanych na prawach ustawowej wspólności majątkowej T. D. i A. D. – przysługuje K. K. w 3/6 częściach, A. L. w 1/6 części, S. L. w 1/6 części. Powód w pozwie wniósł o przeprowadzenie licznych dowodów w tym m.in. w drodze zabezpieczenia – na podstawie art. 310 kpc w z w. z art. 311 kpc - dowodu z przesłuchania K. K. w charakterze strony. Przedmiotowy dowód został przeprowadzony przez Sąd w dniu 23 lutego 2013 roku, a kierowca J. G. z tytułu dojazdu Sądu na miejsce przesłuchania strony złożył wniosek o przyznanie wynagrodzenie poparty przedłożonym rachunkiem za dojazd taksówką (k – 108). Wcześniej, bo zarządzeniem z dnia 25 stycznia 2016 roku A. L., został zobowiązany do uiszczenia zaliczki na koszt przeprowadzenia dowodu w kwocie 200 złotych (k - 93). Powyższa kwota wpłynęła na rachunek Sądu Rejonowego w Lublińcu w dniu 4 lutego 2016 roku, a z potwierdzenia wpłaty wynika, że uiszczyła ją K. K. (k -100).

Nie budzi wątpliwości, że obowiązku uiszczenia kosztów sądowych nie ma strona zwolniona od tych kosztów z mocy ustawy albo przez Sąd. Zwolnienie od kosztów sądowych jest bowiem odstępstwem od zasady ponoszenia przez strony kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym (ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Dz.U. z 2014 roku poz.1025 ze zm.). Zwolnienie ustawowe ma na celu zapewnienie nieodpłatnego dostępu do wymiaru sprawiedliwości określonym kategoriom podmiotów albo stronom określonego rodzaju postępowań. Zwolnienie podmiotowe uregulowane jest w art. 94 i 96 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych a przedmiotowe w art. 95. Zwolnienie podmiotów wymienionych w art. 96 ust 1 od kosztów sądowych dotyczy zarówno opłat, jak i wydatków, Jest to ustawowe, podmiotowe, całkowite zwolnienie od kosztów sądowych (pewne wyjątki - art. 96 ust 1 pkt .4). Powołany art. 96 dotyczy zwolnienia od kosztów postępowania cywilnego, kuratora, prokuratora oraz innych uczestników postępowania. Zgodnie z art. 96 ust 1 pkt 6 obowiązku uiszczenia kosztów sądowych nie ma prokurator. Udział prokuratora w postępowaniu cywilnym regulują art. 7 kpc oraz art. 55 -60 kpc. W każdej sytuacji uregulowanych tymi przepisami prokurator nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, co obejmuje zarówno opłaty, jak i wydatki, Czynności zwykle powodujące obowiązek uiszczenia opłat sądowych lub poniesienia wydatków, podejmowane przez prokuratora są zawsze wolne od kosztów sądowych. Uchylenie obowiązku ponoszenia kosztów w stosunku do prokuratora oznacza, że nie ma on nie tylko obowiązku uiszczenia opłat sądowych oraz poniesienia wydatków w chwili, w której ten obowiązek zwykle się pojawia (w chwili wniesienia pisma, które powinno być opłacone lub które wymaga podjęcia czynności wiążącej się z wydatkami) ale również nie można go obciążyć żadną częścią nieuiszczonych kosztów sądowych, i to niezależnie od wyniku sprawy. W sytuacji go prokurator działa na rzecz oznaczonej osoby art. 55 i 56 kpc) sam nie ponosi żadnych kosztów sądowych, jednak w orzeczeniu kończącym postępowanie w danej instancji sąd obciąża tymi kosztami strony, stosownie do art. 113, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. W sytuacji gdy osoba na rzecz której prokurator wytoczył powództwo, nie wstąpiła do sprawy w charakterze powoda, czynności prokuratora powodujące obowiązek poniesienia opłat lub wydatków są zwolnione od kosztów sądowych. Prokurator bowiem korzysta z własnej materialnoprawnej legitymacji procesowej (tkz . publicznej) i jest stroną rzeczywistą. Sąd zawiadomił, wszystkie strony o wniesionym powództwie ale stwierdzić należy, że w sprawie brak jest jakiegokolwiek informacji na piśmie, że wskazane osoby na rzecz których prokurator wytoczył powództwa chcą przystąpić do procesu.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w Lublińcu uwzględnił wniosek powoda Prokuratora Okręgowego w Gliwicach i przeprowadził dowód z przesłuchania w charakterze strony K. K. w jej miejscu zamieszkania. Nie budzi zatem wątpliwości, że to prokurator będący stroną powodową wniósł o przeprowadzenie przedmiotowej czynności i to

on zgodnie z art. 130 (4) k.p.c powinien zostać obciążony wydatkami związanymi z przeprowadzeniem dowodu z przesłuchania strony lecz nie budzi także wątpliwości, że z rzeczonoego wydatku (zaliczki) będącej kosztami sądowymi prokurator jest zwolniony z mocy art. 96 ust 1 pkt 6 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i dlatego stwierdzić należy, iż nie było podstaw faktycznych i prawnych do zobowiązania go do uiszczenia przedmiotowej zaliczki. Nie było również takich podstaw w stosunku do osób na rzecz których prokurator wytoczył powództwo. Sąd Okręgowy podziela pogląd skarżącego, że w sprawie nie miał zastosowania art. 83 ust 1 cytowanej ustawy ponieważ przepis ten odnosi się do wydatków, które sąd ponosi w związku z wykonywaniem czynności z urzędu. W tych okolicznościach stwierdzić należy, że orzeczenie przyznające kierowcy wynagrodzenie za koszt dojazdu sądu w celu przeprowadzenia dowodu, ze środków wpłaconych przez K. K. należy wyeliminować z obrotu prawnego, a kosztami przeprowadzenia czynności obciążyć Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Lublińcu.

Orzeciono na podstawie art. 386 par 1 i 397 par 2 kpc.